

Dünyanın Eğitim Gündemi

SAYI - 55

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ: MIT'nin FutureMakers Programı ile öğrenci ve öğretmenlere yapay zekâ teknolojilerinin öğretimi

Amerika'nın önde gelen üniversitelerinden biri olan MIT (Massachusetts Institute of Technology) tarafından başlatılan FutureMakers programı, MIT Medya Laboratuvarında MIT Open Learning ve MIT Schwarzman Computing iş birliği ile yürütülmektedir. Geçen yıl ABD'nin her yerinden öğrenci ve öğretmenlere pilot uygulaması yapılan bu programdan alınan olumlu sonuçlar doğrultusunda, programın her yıl altı haftalık ücretsiz yaz okulu şeklinde sürdürülmesine karar verildi.

Pilot uygulama süresince, öğrenciler yapay zekâ teknolojilerinin nasıl çalıştığını inceledi ve sosyal etkileri de çalışmalarına dâhil ederek yapay zekâ kullanan sistemler inşa etti. Söz konusu altı haftalık yaz okulu programı boyunca ortaokul ve lise öğrencileri yapay zekâ, kodlama öğrenerek sosyal fayda temelli uygulamalar tasarladılar. Altı haftanın sonunda ise tasarımlarını, fikirlerini ve oluşturdukları prototipleri uzman bir jüri heyetine sunarak aralarında yarıştılar. MIT Medya Sanatları Profesörü Cynthia Breazeal programın amacını "farklı öğrenci ve öğretmenleri desteklemek için tüm engelleri kaldırmak" olarak belirtti. Bu sebeple bahse konu programın eğitimciler ve öğrenciler için ücretsiz olduğunu açıkladı.

Profesör Breazeal, programın sadece kodlamayı öğrenmekle ilgili olarak tasarlanmadığını ve yapay zekâ ile ilgili bilinmesi gereken önemli hususlara değindiğini söyledi. Breazeal; yapay zekânın davranış ve düşüncelerimizle birlikte öğrenme şeklimizi de biçimlendirdiğini ancak birçok insanın bunun farkında olmadığını vurguladı. Bu nedenle, birçok insanın yapay zekâ okuryazarı olması gerektiğinin altını çizdi.

ALMANYA: Eğitim Bakanı Tonne: "İyi eğitim, sosyal ve kültürel kökene bağlı olmamalıdır."

Aşağı Saksonya eyaleti, özellikle dezavantajlı çocukları ve gençleri eğitim yollarında destekleyen projeleri ve kendilerini bu yola adanmış kişileri toplam 12 milyon avro ile desteklemektedir. Bu kapsamda hazırlanan finansman paketi, Avrupa Sosyal Fonu Plus "Eğitim ve Dâhil Olma Yoluyla Katılım" finansman kılavuzunun bir parçası olarak verilen fonlardan yararlanmaktadır.

Aşağı Saksonya Eğitim ve Kültür Bakanı Grant Hendrik Tonne, finansman paketi hakkında "İyi eğitim, sosyal ve kültürel kökene

bağlı olmamalıdır. Başarılı eğitim biyografileri, herkes için eğitimi ve eğitim fırsatlarına eşit erişimi gerektirir. 'Eğitim ve Katılım Yoluyla Kaynaştırma' destek programı ile pek çok genci bu yolda destekliyoruz." dedi.

Programın temel hedefleri şunlardır:

- Farklı kurumlar arasında sürdürülebilir ağ ve iş birliği yapılarının oluşturulması
- Eğitim ve öğretim ortaklıklarının kurulması
- Gelişim ve yeterlilik önlemlerinin tasarlanması, denemesi ve değerlendirilmesi

Yerel makamların yanı sıra eğitim kurumları yetkililerinin, bağımsız çocuk ve gençlik yardım kurumlarının projeleri bu kapsamda finanse edilebilecek.

BELÇİKA: Okullarda mevcut bölümlerin kaldırılması endişe veriyor; "Öngörülen değişiklikler esas olarak bütçe hususlarından kaynaklanıyor."

"Nitelik Kazandırma Ayı" çalışması, mümkün olduğunca çok kişinin farklı okul seçeneklerini keşfetmesini sağlamayı amaçlıyor. Bu kapsamda oluşturulan tanıtım programları birçok kuruluştan mevcut ve bahse konu programların listesi ilgili etkinliğin web sitesinde yer almaktadır.

Hazırlanmakta olan değişiklikler üç bölümden oluşmaktadır.

1: Uygulamalı mesleki eğitimin işlevini netleştirmek.

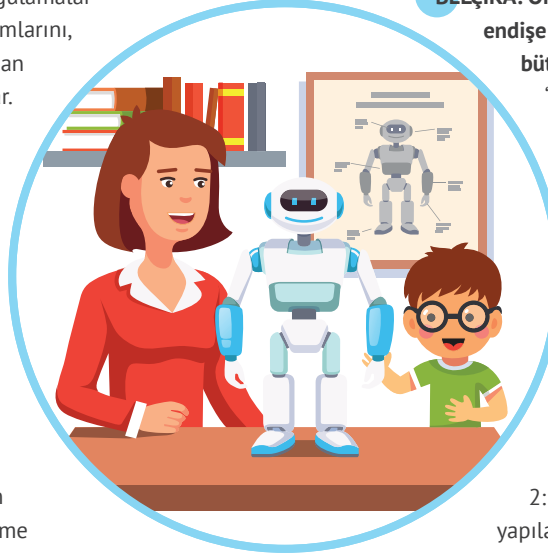
2: Öğrencinin eğitim sürecini yeniden yapılandırmak.

3: Teknik ve mesleki eğitim arzını yeniden düzenlemek.

Belediyeler ve illerden bazı yetkililer Bakan Désir'e, 10 kilometre sınırları içinde herhangi bir bölüme talep yoksa ve bölüme peş peşe iki yıl boyunca kayıt yaptıran öğrenci sayısı 10'dan az ise o bölümün tekrar açılmamak üzere kapatılması hususuna yönelik şikâyetlerini dile getirdikleri bir mektup ilettiler. Söz konusu mektupta, reformun "öğrencilerin daha iyi bir işe yönlendirilme seçeneğinin ellerinden alınma riskini taşıdığını" da dile getirdiler.

BİRLEŞİK KRALLIK: Ev ödevlerinin ilkökul öğrencilerinin akademik başarısına katkısı çok az.

Ev ödevinin ortaokulda faydalı olduğuna dair çeşitli araştırmalar mevcut. Ancak 3-11 yaş arasındaki çocuklar için ev ödevinin faydalı olduğuna dair net bulguların olmadığı düşünülüyor.

Dünyanın Eğitim Gündemi

SAYI - 55

Ev ödevlerinin ilkökul çağındaki çocuklara yönelik faydasına ilişkin yapılan çalışmalarda, ev ödevlerinin çocuklara faydasının az olduğu ya da herhangi bir olumlu etkisinin olmadığı tespit edildi. Bazı araştırmalarda, ilkökul öğrencilerinin kendi başına ev ödevi yapmak için bağımsız çalışma becerilerinin eksik olduğu ya da ödevle odaklanamadıkları saptandı. Dahası, ev ödevinin öğrenciler arasındaki eşitsizliği artırdığı düşünülüyor. Örneğin, ekonomik açıdan ayrıcalıklı olan öğrenciler ailelerinden ev ödevleri için daha çok destek alabiliyor. İngiltere’de ilkökul öğrencilerine ne kadar ev ödevi verilmesi gerektiği ile ilgili keskin sınırlar bulunmuyor. 2018 yılında ilkökul çağındaki çocuklarının ne kadar ödev yaptıklarına dair 1000 ebeveyn ile yürütülen çalışmada, çocukların haftada 2.2 saati ev ödevlerine ayırdıkları bulundu. Yine 2018 yılında Ofsted (Eğitim Standartları Dairesi) tarafından İngiltere’deki 1000 ebeveyn ile yapılan bir araştırmaya göre de ebeveynlerin %36’sı, ev ödevlerinin ilkökul çağındaki çocuklarına faydalı olmadığını düşünüyor. Ebeveynlere göre ev ödevleri, önemli bir stres kaynağı ve aile yaşantılarını olumsuz yönde etkiliyor.

Uzmanlar, ilkökul çağındaki çocuklara sorumluluk alma duygularını ve bağımsız problem çözme becerilerini geliştiren ödevler verilebileceğini dile getiriyor. Bu sayede, öğrencilerin daha sonraki okul yaşamlarında ihtiyaç duyacakları alışkanlıkları edinebilecekleri öngörülüyor. İlkokul öğrencilerine ev ödevlerinin okul ile aile arasındaki bağı güçlendirmek amacıyla verilirse faydalı olacağına altı çiziliyor. Sadece akademik başarıyı artırmak amacıyla verilen ev ödevlerinin ise faydalı olmayacağına, çocuklar için büyük önem arz eden gelişimsel oyuna ayırdıkları vakti azaltacağına inanılıyor.

ÇİN: Mesleki eğitim, kanun değişikliği ile güçlendiriliyor.

Hükümet ve yetkililer, yeni revize edilen Mesleki Eğitim Yasası ile mesleki eğitimin normal eğitim kadar önemli olduğunu vurgulayarak mesleki eğitimin tanınmasını ve statüsünün iyileştirilmesini amaçladıklarını bildirdi.

1996 yılında kabul edildiğinden bu yana ilk kez revize edilen ve 1 Mayıs’ta yürürlüğe giren Mesleki Eğitim Yasası ile mesleki eğitimin normal eğitimle daha da bütünleştirileceği ve meslek yüksekokulu öğrencilerinin yüksek eğitim almaları ve iş bulmalarının kolaylaşacağı belirtildi.

Ulusal Halk Kongresi Yasama İşleri Komisyonu Daimi Komitesi

yetkililerinden Song Fang, meslek okulu mezunlarının yüksek eğitim alma, iş bulma, kariyer gelişimi gibi konularda düz eğitim kurumları mezunlarıyla aynı seviyede olmaları gerektiğini vurguladı. Komisyon yetkililerinden Zhang Tao, güncellenmiş yasa ile girişimcilerin mesleki eğitimin kalitesini yükseltmek için katılımlarının teşvik edildiğini de ifade etti. Bu kapsamda, işletmelerin meslek okullarına ev sahipliği yapmaları veya meslek okulları ile iş birliği yapmalarının; meslek öğrencileri için stajyer kadroları kurma, mesleki eğitim ders kitaplarının hazırlanmasında yer alma, meslek öğretmeni yetiştirme gibi farklı yollarla teşvik edildiği ifade edildi. Bakanlık, mesleki yüksek eğitim için bağımsız bir kayıt sınavının uygulanmasını hızlandıracağını ve lisans düzeyinde yüksek vasıflı öğrenciler yetiştirmek için çok sayıda yüksek meslek kurumu inşa edeceğini açıkladı.

DANİMARKA: Artık dezavantajlı mahallelerden daha fazla sayıda genç yükseköğrenime yöneliyor.

2000 yılından bu yana, dezavantajlı mahallelerde yaşayan gençlerin eğitim seviyesi önemli ölçüde yükseldi. Kırsal Kalkınma Fonu’ndan destek alan bölgelerde Ulusal Refah Araştırma ve Analiz Merkezinin (VIVE) yaptığı bir araştırma, bu sonucu net olarak ortaya koyuyor.

Söz konusu bu artış; özellikle Orta Doğu, Kuzey Afrika, Pakistan ve Türkiye kökenli genç kadınlar arasında görülüyor.

2000 yılı itibarıyla, sosyal yardımlarla desteklenen mahallelerde yaşayan ve göçmen geçmişine sahip 29 yaşındaki kadınların %9’u yükseköğrenimini tamamlamıştı. 2019 yılı

itibarıyla, bu oran %42’ye yükseldi. Bu rakam da 2020 yılında yükseköğrenimi tamamlama açısından ülke geneli ortalamasına tekabül ediyor. Danimarka İstatistik Kurumundan alınan rakamlara göre ülke genelinde 29 yaşındaki vatandaşların %44’ü yükseköğrenimi tamamlamıştı.

Yardım alan mahallelerde yaşayan 29 yaşındaki diğer kadınlar (*adı geçen ülkelerden gelmeyen kadınlar) için bu rakam %18’den %39’a yükseldi. Etnik kökenden bağımsız bir biçimde genel olarak erkekler arasındaki oran ise %10’dan %25’e çıktı.

VIVE proje yöneticisi ve başyazarı Gunvor Christensen, dezavantajlı mahallelerdeki çabaların gözle görülür sonuçları olduğunu düşünüyor. Christen, “Kapsamlı sosyal konut planlarının çocukların ve gençlerin şanslarını artırmaya, yetişkin olarak kendi kendilerine yeterli hâle

gelmeleri için iyi bir yol oluşturmaya önemli bir katkı sağladığına dair birçok işaret görüyoruz. Bu nedenle kapsamlı planlarda, belediye ve sosyal konut iş birliğine ihtiyaç duyulmaya devam edilecek. Çünkü tam da bu etkileşim dezavantajlı bölgelerdeki vatandaşları geliştirebilecek gibi görünüyor.” diyor.

FİNLANDİYA: İlköğretim okulları aşırı beklenti ve denetime karşı çıkmamalı.

Fin temel eğitimi, uluslararası düzeyde yüksek standartlara sahip bir eğitim sistemi olarak kabul görüyor. Bu ön kabul; ücretsiz okul yemekleri, tatiller, kısa okul günleri, öğretmenler tarafından yapılan mezuniyet sınavları ve ölçme değerlendirmeye nispeten az zaman harcanmasından kaynaklanıyor.

Bu sistemde öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeden sorumlu yüksek eğitilmiş uzmanlar olarak kabul edilmesi uluslararası çapta istisnai bir durumdur. Söz konusu değerlendirmenin çok sayıda işlevi bulunuyor.

Şöyle ki okul, öğretim kaynaklarını tahsis etmek için değerlendirme verilerini kullanabiliyor. İlköğretim öğretmenleri tarafından verilen notlar ortaöğretim kurumlarına girişte kullanılıyor. En çok tercih edilen liseler için giriş notları aşırı yüksek ve çok az öğrenci kabul alabiliyor. Aslında ortaöğretim bitirme değerlendirme sınavlarının amacı öğrencileri akademik başarılarına göre sıralamak.

Yakın zamanda ölçme değerlendirme üzerine yapılan bir araştırma, öğretmenler tarafından verilen notlarla beklenen kazanımların ölçme değerlendirme sonuçları arasında fark olduğunu gösterdi. Finlandiya Ulusal Eğitim Kuruluna göre değerlendirme, öğrencinin gelişimi ile ilgili somut verilere dayandırılmalı ve bu veriler okul yılı boyunca çeşitli yöntemlerle ölçülmelidir. Bu nedenlerden ötürü, Finlandiya Ulusal Eğitim Kurulu ölçme değerlendirmedeki eşitlik sorununa bir çözüm olarak temel eğitimde yeni ölçütler belirledi.

MACARİSTAN: ELTE Üniversitesi özel bir kürsü ile büyüyor. Yapay zekâ ön planda olacak.

09.05.2022 Pazartesi günü Macaristan’da bir ilk olarak Yapay Zekâ Sanayi Kürsüsü’nün açılışı gerçekleştirildi. Eötvös Loránd Üniversitesi (ELTE) ve Bosch, Yapay Zekâ Kürsüsü’nde yapılacak olan araştırmaları ve bunun yanı sıra sürücüsüz araç, endüstri otomasyonu, insan beyninin çalışma sistemini daha da yakından tanımaya yardımcı

olacak makinelere ait nörolojik sistemlerin geliştirilmesi gibi birçok araştırmayı birlikte yürütecekler.

Açılıştta İnovasyon ve Teknoloji Bakanı László Palkovics, yükseköğretimin yenilenmesi ve bunun ne kadar önemli olduğunun vurgulanması hakkında şu açıklamada bulundu: “Sanayi ve üniversiteler birlikte çalışmalıdır; araştırma ve geliştirme ancak bu şekilde ileriye taşınabilir. ELTE ve Bosch Grubunun bu ortaklığıyla üniversite, doğrudan sanayinin uluslararası inovasyon alanına dâhil olarak sanayideki araştırma ve geliştirme sürecine de sayısız katkıda bulunacaktır.”

DANİMARKA: Çocuk ve Eğitim Bakanı: “İnsanların meslek sahibi olmasına çok ihtiyacımız var.”

Çocuk ve Eğitim Bakanı Pernille Rosenkrantz-Theil yaptığı bir açıklamada “Yeterli sayıda nitelikli işçiyeye sahip olmazsak bu durum toplumumuza çok pahalıya mal olacak. İşgücü sıkıntısı çekeceğiz. Çünkü yeşil enerjiye geçiş yapmak zorunda olduğumuz çok kritik bir dönüm noktasındayız. Başarılı olmak için daha çok sayıda gencin mesleki eğitimi seçmesi önemlidir. Son birkaç yıldır elektrikçi açığımız var. Meslek edinecek insanlara ihtiyacımız var. Bu sorunu çözmeye odaklandık. Geline nokta, mesleki eğitimlerini tamamlayanların sayısı geçmiş yıllara göre arttı. Bu olumlu bir gelişme. Geçmişte öğrencilerin mesleki eğitim sürecinde okulu bırakmaları büyük bir sorundu ancak şimdi rakamlar doğru yönde ilerliyor. Çıracılık için staj yeri bulmak çok daha kolay hâle geldi ve bu da öğrencilerin mesleki eğitime devam etmesine çok yardımcı oluyor” ifadelerini kullandı.

“Daha fazla gencin mesleki eğitime başvurmasını sağlama hedefi ne olacak?” sorusu üzerine Eğitim Bakanı Pernille Rosenkrantz-Theil “Sanırım bütün mesele ilköğretimde başlayıp bitiyor. İlköğretim öncelikle teorik derslere odaklanıyor. Seçilebilecek pek çok farklı yol var. Geleneksel ilköğretim derslerinin öğretim biçimlerinin daha çok uygulamaya yönelik olması gerekirken gerekmediğine bakabiliriz. Mesleki eğitimde sağlık, pedagoji, tarım, gıda, mühendislik gibi dersler bulunmaktadır. Bunlar ilköğretime hiç yansımayan dersler. Bu dersleri daha tanınır hâle getirmeliyiz. Ancak o zaman ilköğretimden sonra mesleki eğitimi seçmek daha güvenli olacaktır” yanıtını verdi.

Editörler: Şeyma Nur Dünder, Semra Hatipoğlu Kaya

Çevirmenler: Dr. Dilek Hande Özkapancılar, Hasan Serdar Elmas, Doç. Dr. Neslihan Karataş Durmuş, İsmail Uzun, Hatice Salat Dağcı, Şeyma Nur Dünder, Semra Hatipoğlu Kaya, Korhan T. İşcan, Dr. Hilal Akarkamçı, Dilara Bektaş Fonalka, Bülent Arık

Tasarım: Tanzer Özder / MEB YEGİTEK

KAYNAKÇA

- 1- <https://news.mit.edu/2022/futuremakers-programs-kids-get-their-minds-around-and-hands-ai-0412>
- 2- <https://www.mk.niedersachsen.de/startseite/aktuelles/presseinformationen/12-mio-euro-fur-inklusion-durch-bildung-und-teilhabe-kultusminister-tonne-gute-bildung-darf-jedoch-nicht-sozialer-und-kultureller-herkunft-abhangen-210582.html>
- 3- <https://www.lalibre.be/belgique/enseignement/2022/05/02/le-grand-menage-dans-les-options-inquiete-les-changements-envisages-repondent-surtout-a-des-considerations-budgetaires-et-arithmetiques-4LMUMCKNQRCPVHINXIDNAF3MAA/>
- 4- <https://theconversation.com/primary-school-children-get-little-academic-benefit-from-homework-181652>
- 5- <http://www.chinadaily.com.cn/a/202205/03/WS62706653a310fd2b29e5a6cf.html>
- 6- <https://politiken.dk/indland/uddannelse/art8736652/Flere-unge-fra-udsatte-boligomr%C3%A5der-f%C3%A5r-videreg%C3%A5ende-uddannelse>
- 7- <https://www.hs.fi/mielipide/art-200008718927.html>
- 8- https://hvg.hu/tudomany/20220509_elte_mesterseges_intelligencia_ipar_bosch
- 9- <https://politiken.dk/indland/uddannelse/art8663567/%C2%BBVI-har-enormt-meget-brug-for-at-folk-f%C3%A5r-et-fag%C2%AB>

Millî Eğitim Bakanlığı
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
tarafından hazırlanmıştır.

D ü n y a n ı n
Eğitim Gündemi

SAYI - 55

